

การพัฒนาตนเอง

Self Development

การพัฒนาตนเอง หมายถึง การสร้างความเจริญทางด้านจิตใจให้กับตนเอง ทั้งในฐานะที่เป็น
ผู้ประกอบการ และบุคคลทั่วไป

การตรวจสอบความสามารถในการทำงาน

การที่เราจะตรวจสอบความสามารถในการทำงานของตนเองได้นั้น เราต้องวางแผนสำหรับการ
พัฒนาตนเองไว้ก่อน และจุดเริ่มต้นของการพัฒนาตนเองจะอยู่ตรงที่คุณไม่สร้างข้ออ้างต่าง ๆ
นานา เพื่อที่จะหาทางหลีกเลี่ยงจากพัฒนาตนเอง

ในการทำเช่นนี้ได้นั้น คุณจะต้องทำแบบทดสอบและให้คะแนนตัวเองตามข้อต่างๆ ต่อไปนี้

1. เรื่องความรับผิดชอบต่อนักงาน

ในฐานะที่คุณเป็นผู้ถือใบอนุญาต และได้พบว่าพนักงานแต่ละคนมีความรู้ในสิ่งที่คุณต้องการ
จากเขา ทั้งในเรื่องประสิทธิภาพของการทำงาน คุณภาพการรักษาเวลา และความปลอดภัยหรือไม่

- ก. ในขอบเขตที่กำหนดไว้และพื้นฐานแห่งกิจวัตร
- ข. ในขอบเขตที่กำหนด ต่อเมื่อนำมาใช้กับพนักงานใหม่
- ค. ไม่แน่นอน และต่อเมื่อมีการนำเรื่องของวินัยเข้ามาเกี่ยวข้อง
- ง. จำไม่ได้ว่าครั้งสุดท้ายเคยทำเมื่อไร

2. ความสัมพันธ์กับพนักงาน

คุณเคยปรึกษากับพนักงาน และแสดงความชื่นชมในผลงานของเขา และปัจจัยอื่นๆ ในอันที่
จะสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นบ้างหรือไม่

- ก. เป็นประจำ
- ข. ไม่ได้ทำเป็นประจำ
- ค. เป็นบางครั้ง
- ง. ยากมาก

การพัฒนาตนเอง

3. สภาพการทำงาน

คุณเคยใช้ความพยายามที่จะให้เห็นว่า การเตรียมงานเพื่อตัวคุณและพนักงานที่อยู่ใต้บังคับบัญชา เป็นวิธีการที่มีผลในทางสร้างสรรค์หรือไม่

- ก. สิ่งที่ทำอยู่เป็นประจำ และมีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความแน่ใจในความมีระเบียบ ความปลอดภัย และปฏิบัติตามหลักการที่กำหนดไว้
- ข. ในบางครั้งแต่มีผลให้เกิดการพัฒนาทางด้านระเบียบความปลอดภัยและหลักการ
- ค. จะทำเมื่อผู้บังคับบัญชารับสั่ง
- ง. ตลอด 12 เดือนที่ผ่านมา ไม่เคยทำเลย

4. การติดต่อกับแผนกงานอื่นๆ

คุณเคยใช้ความพยายาม ไม่ว่าจะด้วยความช่วยเหลือของทางบริษัทหรือไม่ก็ตาม ที่จะทำความสัมพันธ์สนมคุ้นเคยกับพนักงานที่ทำงานอยู่ในแผนกอื่น และพยายามที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับหน้าที่การงานของเขาหรือไม่

- ก. พยายามที่จะทำทุกโอกาส และยังคงการที่จะพยายามให้มากกว่านั้น
- ข. ทำตามหน้าที่เท่าที่เกี่ยวข้องได้
- ค. ทำตามหน้าที่และไม่คิดที่จะติดตามผลหรือทำซ้ำ
- ง. ไม่เคยทำตามหน้าที่ และพยายามที่จะหลีกเลี่ยงการติดต่อ

5. การแสวงหาความรู้เพิ่มเติม หรือการอบรมต่างๆ

คุณมีแนวความคิดที่จะพัฒนาตนเอง โดยการหาความรู้เพิ่มเติม หรือเข้าฝึกอบรมต่างๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อบริษัทบ้างหรือไม่

- ก. เข้ารับการศึกษาคือในโรงเรียนสอนพิเศษ และทำตามหลักสูตรการพัฒนาตนเอง
- ข. พยายามเข้ารับการอบรม ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เมื่อเกิดปัญหาใหม่ขึ้นในที่ทำงาน
- ค. หาความรู้เฉพาะเท่าที่จำเป็นที่จะต้องใช้ในการทำงาน
- ง. ไม่เคยคิดถึงเรื่องนี้เลยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา

6. การรับมอบหมายงานใหม่และแนวความคิด

คุณเคยคิดที่จะแสวงหาวิธีการที่จะเสนอแนะในแนวความคิดใหม่ๆ และยอมรับการมอบหมายงานต่างๆ ที่นอกเหนือจากงานในหน้าที่ของตนเองหรือไม่

- ก. คุณมักจะหาความคิดใหม่ๆ อยู่เป็นประจำ หรือไม่ก็ต้องหาโอกาสที่จะได้รับมอบหมายงานพิเศษ
- ข. รู้สึกยินดีที่ได้รับมอบหมายงานนั้นด้วยความรู้สึกเต็มใจ และทำงานอย่างมีความสุข

- ค. เสนอแนะความคิดเห็นบางอย่างในการทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง ซึ่งเป็นไปแบบไม่เป็นทางการ
- ง. ทำตามคำสั่ง ไม่ทำอะไรที่มากหรือน้อยกว่านั้น

7. กิจกรรมทางสังคม

คุณในฐานะที่เป็นฝ่ายบริหาร ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของสโมสรซึ่งมีกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพการงานของคุณบ้างหรือไม่

- ก. มากกว่า 1 สโมสร และพยายามที่จะเข้าร่วมการประชุมทุกครั้ง
- ข. อย่างน้อย 1 สโมสร แต่พยายามเข้าร่วมการประชุมทุกครั้ง
- ค. อย่างน้อย 1 สโมสร แต่เข้าร่วมประชุมเป็นบางครั้ง
- ง. ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมใดๆ เลย

8. ความสนใจในเทคโนโลยีใหม่ๆ

คุณเคยมีความสนใจกับงานด้านพัฒนาการ อันเป็นความแปลกใหม่ล่าสุดซึ่งมีผลต่องานบริหาร และนำมาใช้เป็นองค์ประกอบในการบริหารงานของคุณด้วยการศึกษาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคเหล่านี้บ้างหรือไม่

- ก. ศึกษาอยู่เสมอเมื่อมีเวลาว่างจากการทำงาน และในเวลาพักผ่อน
- ข. ศึกษาเฉพาะเวลาที่ว่างจากการทำงาน
- ค. ศึกษาบ้าง
- ง. ไม่เคยสนใจศึกษาเลย

9. เจตนาที่ควรมีต่อบริษัท

เมื่อไม่มีงานที่จะต้องทำเป็นพิเศษซึ่งได้รับคำสั่งโดยตรงมาจากเจ้านายแล้ว คุณใช้เวลาที่ว่างทำอะไร

- ก. ทำเช่นเดียวกับเวลาที่กำลังทำงานนั้นๆ อยู่
- ข. ทำตามนโยบายและคำสั่ง ไม่ได้ทำอะไรมากไปกว่านั้น
- ค. จะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อได้รับคำสั่งมาเท่านั้น
- ง. เมื่อไม่มีคำสั่งพิเศษลงมา หมายความว่า ว่างและได้พักผ่อนไปด้วย

การพัฒนาตนเอง

การนับคะแนน

ลำดับ	ก	ข	ค	ง
1	10	7	3	0
2	20	12	8	0
3	20	14	8	0
4	10	7	4	0
5	10	8	4	0
6	10	6	2	0
7	5	4	2	0
8	5	4	2	0
9	10	7	3	0
รวม				

ในการประเมินผลคะแนนนั้น ถ้านำคะแนนที่ทำได้มารวมกันทั้ง 9 ข้อ และได้คะแนนประมาณ 70 คะแนน ถือว่าใช้ได้ ถ้าได้ 100 คะแนน หมายความว่า อยู่ในขั้นที่ยอดเยี่ยม แต่ถ้าคะแนนต่ำกว่า 50 คะแนน หมายความว่า มีอะไรบางอย่างที่ผิดปกติในการทำงานแล้ว

ถ้าได้คะแนนอยู่ระหว่าง 50-70 นั้นหมายความว่า คุณจะต้องเริ่มปรับปรุงการทำงานของตัวองให้ดีขึ้น

แต่ถ้าได้คะแนน 70 พอดี หมายความว่า คุณควรเริ่มที่จะวางแผนสำหรับการเพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับตัวเอง

และถ้าคุณได้คะแนน 80 หรือเกินกว่านั้น ก็อย่าได้ไว้วางใจอนาคตเป็นอันขาด คุณควรที่จะต้องตัดสินใจอะไรสักอย่างหนึ่ง เพื่อที่ตัวเองจะได้ก้าวไปในระดับที่สูงขึ้นไปได้ภายในระยะเวลา 3 เดือน

การพัฒนาตนเอง

วิธีการพัฒนาตนเองทางการเรียนรู้ คือ คุณจะต้องเผชิญหน้ากับมัน เนื่องจากบุคคลที่มีการเรียนรู้ดีย่อมมีโอกาสก้าวหน้าในอาชีพการงานมากกว่าบุคคลที่ไม่มีความสนใจในการศึกษาหาความรู้ ซึ่งวิธีการพัฒนาตนเองทางการเรียนรู้ มีดังนี้

1. ตรวจสอบเจตนาธรรมณ์ของตนเองที่มีต่อการเรียนรู้ว่าเป็นไปในทางลบหรือทางบวก
2. ถ้าผลการตรวจสอบเป็นไปในทางลบ คุณต้องปรับเปลี่ยนเจตนาธรรมณ์ของตนเองโดยเร็วที่สุด
3. บอกกับตัวเองว่าคุณยังสามารถที่จะเรียนรู้เทคนิคใหม่ๆ ได้ และยังเปิดใจยอมรับแนวคิดใหม่ๆ นั้น
4. วิเคราะห์หาจุดอ่อนเกี่ยวกับการศึกษาหาความรู้ของคุณ
 - จุดอ่อนของคุณอยู่ที่การอ่านหรือการเขียน
 - จุดอ่อนทางด้านคณิตศาสตร์หรือไม่
 - คุณมีจุดอ่อนในการเรียนรู้เทคนิคต่างๆ หรือไม่
 - คุณอ่อนในด้านการวางแผนระบบงานหรือไม่ ฯลฯ

พึงระลึกอยู่เสมอว่า ในการวางแผนเพื่อพัฒนาตนเองนั้น คุณจะต้องมุ่งประเด็นที่จะแก้ไขจุดอ่อนของตัวเองในส่วนของความรู้ที่คุณมีอยู่บ้างจะดีที่สุด

โดยที่คุณจะต้องรู้จักการวางแผนที่ดีอย่างเป็นขั้นตอน และที่สำคัญคือ คุณจะต้องมีการตรวจสอบตัวเองอยู่เสมอว่า ตัวเองก้าวหน้าไปได้มากน้อยแค่ไหนแล้ว คุณอาจจะเตือนความจำของตัวเองโดยการเขียนแผนการขึ้นมาก็ได้ เพื่อที่คุณจะได้ตรวจสอบความสามารถของตนเองได้อย่างสม่ำเสมอ

กุญแจแห่งความเชื่อในการพัฒนาตนเอง

1. การเจริญเติบโตของคนทั้งทางร่างกายและจิตใจนั้น ขึ้นอยู่กับการพัฒนาตนเอง คนอื่นๆ อาจจะให้คำแนะนำในการพัฒนาตนเองให้แก่คุณได้แต่จำไว้ว่าคนเรานั้นจะต้องรู้จักการสร้างสรรค์ความคิดของตนเอง และยึดมั่นในความคิดของตนเองด้วย

การพัฒนาตนเอง

2. ในการวางแผนเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงานนี้ จะต้องดูที่ประสิทธิภาพในการทำงานของตนเองด้วยว่า มีศักยภาพมากน้อยแค่ไหน รวมทั้งดูถึงโอกาสที่จะก้าวไปในอนาคตด้วย

3. การพัฒนาตนเองจะเกิดขึ้นเมื่อคนๆ นั้นต้องการพัฒนาความรู้ของตนเองให้กว้างไกล รู้จักฝึกฝนตนเองให้มีความชำนาญ และฝึกนิสัยตนเองให้มีระเบียบมากขึ้น โดยการพัฒนาทั้งหมดนี้จะต้องใช้ประสบการณ์เป็นแนวทางรวมทั้งต้องใช้ตำราหรือหนังสือช่วยในการหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ด้วย

4. แผนการในการพัฒนาตนเองจะต้องประกอบด้วยสิ่งต่างๆ ดังนี้

- การปฏิบัติที่เชื่อมโยงไปถึงความต้องการ ความจำเป็นและโอกาส
- มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- ตรงต่อเวลา และมุ่งมั่นต่อเป้าหมายที่ตั้งไว้

5. ตั้งเป้าหมายในการพัฒนาตนเอง โดยให้จำกัดขอบเขตสิ่งที่สนใจรวมทั้งหน้าที่ความรับผิดชอบ จะเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้มีการพัฒนาตนเองได้เร็วขึ้น

การพัฒนา knowledge Portfolio และทักษะที่จำเป็นเพื่อความอยู่รอด

โดยหลักๆ แล้วการจัดการกับ Portfolio ความรู้ หรือ Personal Knowledge Portfolio มีลักษณะเบื้องต้นดังนี้

☺ **ควรจัดกลุ่มความรู้ ประสบการณ์ความสามารถที่เรามี โดยแบ่งเป็นกลุ่มของ**

- Credit Education คือกลุ่มความรู้ ความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้อย่างเป็นทางการจากระบบการศึกษาจากสถาบันต่างๆ หรือจากการเข้าร่วมฝึกอบรมสัมมนา
- Lifetime Learning คือความรู้ในกลุ่มที่เกิดจากประสบการณ์การทำงานจริงๆ ของเรา ซึ่งนับวันในส่วนนี้จะถูกให้นำหนักมากยิ่งขึ้น เปรียบเสมือนหนึ่งเพิ่ม Portfolio ของเหล่าศิลปิน โดยเราควรจะมีการจัดเพิ่มความรู้เหล่านี้ให้เป็นหมวดหมู่ และทุกครั้งที่เราได้ความรู้ มีการสร้างผลงานใหม่เพิ่ม ก็ควรจะมีการเสริมเพิ่มเข้าไปในเพิ่มเหล่านี้เป็นระยะๆ

😊 **วางแผนในการจัดหาความรู้ประสบการณ์ใหม่เพิ่มเติมในส่วนที่ล้าสมัยไป คล้ายกับการเติมสินค้าบนห้างให้เต็ม ดูแล้วน่าชม น่าซื้ออยู่เสมอ โดยต้องมีการวางแผนว่า**

- ภายในหนึ่งปี สามปี ห้าปี จากนั้นชีวิตเราจะไปอยู่ที่ไหน ในอุตสาหกรรม หรือธุรกิจที่เราทำอยู่ ไม่ควรอย่างยิ่งที่เราจะกำหนดให้แคบแค่ง่ายในองค์กรของเรา เพราะในอีกห้าปีข้างหน้า อาจจะไม่มียอดคนนี้อยู่ในโลกแล้ว
- ความรู้และทักษะที่ถูกใช้มาเป็นเวลานาน ก็ต้องประเมินว่าล้าสมัยหรือเปล่า หากล้าสมัยก็ต้องปรับเปลี่ยนให้ทันสมัยอยู่เสมอ เช่น เมื่อสิบปีก่อนนี้เราอาจจะสามารถใช้คอมพิวเตอร์ทำงานเหมือนเครื่องพิมพ์ดีดเท่านั้น ซึ่งขณะนั้นก็จัดว่าได้ประโยชน์คุ้มค่า แต่ในปัจจุบันจำเป็นต้องใช้ให้เกิดประโยชน์มากกว่านั้นจึงจะคุ้มค่า
- ต้องไม่ลืมว่า หากพลาดจากเป้าหมายแรก อะไรจะเป็นสิ่งที่เราสามารถยึดเป็นอาชีพที่สองได้ ความคิดร่วมอย่างหนึ่งสำหรับพวก White Collar ที่คิดว่าเลวร้ายที่สุด ก็ไปเป็นอาจารย์สอนหนังสือไม่เพียงพอเสียแล้ว เพราะลำพังอาจารย์ในมหาวิทยาลัยก็ต้องออกจากระบบราชการในอีกปีสองปีข้างหน้า ก็ยังไม่รู้ว่าตัวเองจะอยู่รอดหรือไม่ ฉะนั้นการหลวมๆไปเป็นอาจารย์ โดยถือว่า อย่างน้อยที่สุดถึงแม้ไม่ได้เงิน ก็ได้เกียรติ ได้กล่อง เป็นความคิดที่ขี้ตลาดที่สุด ควรจะคิดไกลกว่านั้นว่า อาชีพอะไรที่คนไม่ค่อยมอง และมีอนาคต เช่น อาชีพการเป็นกรรมการตัดสินกีฬา หรือหาพันธมิตรธุรกิจขนาดเล็กสักสามสี่แห่งไว้เป็นเป้า เพื่อเข้าไปช่วยเขาจัดระบบ โดยอิงกับระบบ Profit Sharing กล่าวคือผลตอบแทน แล้วแต่ผลงานของเรา ไม่ใช่เงินเดือนประจำอีกต่อไป
- จากเป้าหมายที่กำหนดขึ้นต้น เราต้องสร้างและพัฒนาทักษะอะไรบ้างที่พอจะขายได้ และสามารถแสดงใน Portfolio ของเรา สำหรับผู้มีอายุน้อยๆ คงหนีไม่พ้นกลุ่มทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เช่นความสามารถในการกู้ระบบ การสร้างระบบรักษาความปลอดภัย การป้องกันการ Hack จากพวก Hacker ผู้ไม่หวังดีสำหรับท่านที่มีอายุหน่อย ก็ต้องมุ่งเน้นในเรื่องของ Soft Skill ที่เป็นนามธรรมหน่อย เช่น ประสบการณ์ในการทำงานกับชาติพันธุ์ที่ต่างกัน มีความเข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของชาติต่างๆ หรือมีความสามารถในการเจรจาสูง มีสายสัมพันธ์กับรัฐบาลหลายประเทศเป็นอย่างดี มีความสามารถในการวิเคราะห์กฎระเบียบสากลใหม่ๆ อย่างเช่นกฎหมายลิขสิทธิ์ กฎหมายสัญญาร่วมทุน ฯลฯ การสร้างเสริม Portfolio ของเราว่าเคยทำงานในกลุ่มงาน หรือองค์กรที่ไม่หวังผลทางธุรกิจ ก็เป็นทางเลือกหนึ่งในการสร้างสีสัน Portfolio ของเรา เพราะนอกจากจะสร้างสายสัมพันธ์กับคนต่างองค์กรแล้ว ยังเป็นโอกาสเดียวที่เราสามารถพัฒนาและแสดงฝีมือของเราได้ง่ายเพราะคงไม่มีใครปฏิเสธของฟรีจากเรา

การพัฒนาตนเอง

- สุดท้าย หากคิดอะไรไม่ออก ก็ให้คิดถึงเรื่องของ คน คน คน ทุกๆ อย่างที่พัฒนาในโลกใบนี้ ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องของการทำเพื่อตอบสนองกิเลสตัณหาของคนทั้งสิ้น

😊 สร้างส่วนประกอบเสริม หลายๆ ท่านอาจลืมนึกไปว่ากิจกรรมนอกเวลาบางอย่าง บางครั้งกลายเป็นส่วนที่ทำเงิน และสร้างสังคมให้เราได้มากที่สุด เช่น

- งานอดิเรก ดังคำพูดที่ว่า คนสามารถทำเงินจากการทำสิ่งที่ตัวเองชอบเป็นคนที่โชคดีที่สุด การหางานอดิเรกทำสักสองถึงสามอย่างที่คิดว่า น่าจะกลายเป็นอาชีพทำเงินได้ในอนาคตอย่างหนึ่ง เช่น การสะสมขวดน้ำอัดลมเก่า สะสมเครื่องเฟอร์นิเจอร์เก่า หรือการดูนก ดูดาว อย่างน้อยๆ อาจจะเป็นวิทยากรวันหยุดบรรยายในสิ่งที่เรารู้
- ทำ Big Project ควรจะหางานชิ้นใหญ่ๆ ทำสักอย่างสองอย่าง ซึ่งช่วยลดจุดอ่อนของคนไทยเราโดยส่วนใหญ่ ที่ขาดทักษะการทำงานงานใดงานหนึ่งต่อเนื่องเป็นเวลานาน และขาดทักษะในการวางแผน นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาทักษะ บุคลิกภาพของเราในเชิงลึกขึ้นพร้อมๆ กับสร้างความมั่นใจ เช่น โครงการศึกษาอุตสาหกรรม e-commerce ด้วยการพบผู้คนในวงการนี้อย่างน้อยยี่สิบคน หรือโครงการพัฒนาความสามารถในด้านการวิเคราะห์แยกแยะศิลปะ ด้วยการดูงานเขียน งานปั้นให้ครบหนึ่งพันชิ้น พร้อมๆ กับพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูเหล่านั้น
- หากมีเงินเหลือเก็บ ก็อย่าลืมหาโอกาสเดินทางท่องเที่ยวไปในที่ต่างๆ ของประเทศเราเอง หรือดีหน่อยก็ของโลก ต้องเป็นการท่องเที่ยวด้วยตัวคนเดียวจริงๆ ห้ามไปกับทัวร์ เพราะเราจะได้ได้เห็นมุมมองแปลกๆ ไม่ได้พัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การพัฒนาความเข้าใจถึงความแตกต่างของวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น

😊 รูปแบบต่างๆ ของการแสวงหาความรู้ ที่พอเป็นช่องทางในการเติมเต็มความรู้ใหม่ เช่น

- การสัมมนา (Seminar) ในงานต่างๆ โดยเฉพาะช่วงนี้มีการสัมมนาฟรีเยอะมาก แต่ต้องไม่ลืมถามตัวเองว่าตนเองได้เรียนรู้หรือรู้จักกับใครบ้างจากงานนั้น
- การประชุมต่างๆ (Conference) เป็นแหล่งของการฝึกฝีมือในการนำเสนอ การแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะ และเป็นการสร้างโอกาสให้แมวมองชวนเราไปทำงานด้วยในอนาคต
- การเข้าชั้นเรียน ฟังบรรยาย (Lecture) ซึ่งเป็นรูปแบบธรรมดาอันหนึ่งของการพัฒนาความรู้แบบ Credit Education

Client Assessment Skill

- การเรียนรู้ผ่านสื่อสำเร็จรูปที่มีขายในท้องตลาดอย่าง CD Rom และ VDO (Computer based training & Video instruction) อันนี้ต้องทำใจก่อนว่า จะไม่ได้ Credit การศึกษา
- การเข้าทดสอบความรู้เพื่อให้ได้ประกาศนียบัตร เหมือนอย่างการสอบเป็นผู้ตรวจสอบบัญชี หรือการสอบ TOEFL และ GMAT (Professional (licensing) & Proficiency testing)
- การเรียนรู้ผ่านสื่อทางไกล ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่กำลังนิยมในขณะนี้ (Distance learning & Self-study)
- การเรียนรู้จากผู้รู้ ที่ปรึกษา เพื่อนร่วมวงการ สมาคมวิชาชีพ โดยการลงมือทำงานจริงในชีวิตประจำวัน (On-the-job training & In-plant training)

การพัฒนาตนเอง

Knowledge Portfolio

ชื่อ-นามสกุล

เป้าหมายในชีวิต

ระยะเวลา	เป้าหมายในชีวิต	ทักษะความสามารถที่ต้องมี	สิ่งที่ต้องพัฒนา
1 ปี			
3 ปี			
5 ปี			

ระดับการศึกษา

ประกาศนียบัตร		
ปริญญาตรี		
ปริญญาโท		
อื่น ๆ		

ประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์ด้าน	พ.ศ.	เรื่องที่เรียนรู้

การเรียนรู้เพิ่มเติม

รูปแบบการเรียนรู้	เรื่องที่เรียนรู้
สัมมนา-ฝึกอบรม	
ประชุม	
เรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	
เรียนทางไกล	
On the job Training	

การพัฒนาตนเอง

แนวทางการพัฒนาทักษะพื้นฐานกว้างๆ 5 ด้าน ที่ถือว่าจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในยุคปัจจุบัน ประกอบด้วย

1. ทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับอาชีพที่เราทำอยู่
2. ทักษะพื้นฐานในด้านความคิด
3. บุคลิกภาพส่วนบุคคล
4. ทักษะเกี่ยวกับด้านคน
5. ทักษะเกี่ยวกับธุรกิจ

1. ทักษะพื้นฐานเฉพาะด้านในอาชีพที่ตนมีอยู่ เป็นที่เข้าใจกันง่ายว่าหากเราเป็นคนขายกล้วยเตี๋ย ก็ต้องเป็นคนทำกล้วยเตี๋ยเป็น รายละเอียดต่อไปนี้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาตัวเอง

a. เทคนิคเฉพาะด้าน ในส่วนที่จะช่วยพัฒนาทีมงานในบังคับบัญชา เช่น

- i. เข้าใจว่าธรรมชาติขบวนการเรียนรู้ของผู้ใหญ่เป็นอย่างไร แตกต่างจากการเรียนรู้ของเด็กในการศึกษาในระบบอย่างไร เพื่อที่เราจะได้สามารถจัดการให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ii. มีความสามารถในวัดผล ตรวจสอบ ปรับแต่งสิ่งที่เกิดขึ้นให้เข้ากับเป้าหมายที่ตั้งไว้ ไม่เช่นนั้นจะกลายเป็นนักวิชาการที่เก่งแต่ติแต่ทำไม่เป็น
- iii. ต้องรู้จักการตั้งคำถาม การเก็บข้อมูล การสำรวจ เหมือนเป็นนักวิจัย เพราะในบางครั้ง การรอนักวิจัยมาศึกษาแล้วค่อยกำหนดเป็นแนวทางให้ จะก่อให้เกิดความเสียหายกับงานที่กำลังรับผิดชอบอยู่
- iv. สามารถช่วยให้คนอื่นบรรลุงานที่มอบหมายได้ โดยทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงหรือที่ปรึกษา

b. ความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับอาชีพการงานของตนเอง

- i. ต้องมีความรู้ ความสามารถในการสื่อสารด้วยคอมพิวเตอร์อย่าง e-mail การใช้ อินเทอร์เน็ต
- ii. เนื่องจากสังคมในอนาคต เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา การรอเข้าเรียนในชั้นตลอดเวลาเป็นไปได้ จึงต้องมีความรู้ในเรื่องการเรียนรู้ผ่านสื่อทางไกล
- iii. มีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล ความรู้ และข่าวสารจากภายนอก อาจใช้ทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสิ่งพิมพ์ หรืออื่นๆที่สามารถจัดหาได้

- iv. มีความสามารถในการใช้ระบบสารสนเทศ และอิเล็กทรอนิกส์ในการสนับสนุนการทำงานของตนเอง เหมือนอย่างนักลงทุนที่รู้จักแปลความหมายของดัชนีหุ้นเพื่อประกอบการซื้อขายหุ้น
- v. มีความรู้ในวิวัฒนาการของเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องอยู่ตลอดเวลา

2. ทักษะพื้นฐานในด้านความคิด ซึ่งหมายถึงความสามารถ ในด้านต่างๆดังนี้

- a. **ทักษะในการแก้ปัญหา (Problem Solving Skills):** มีความไวในการรับรู้ปัญหา ช่วยผู้อื่นแก้ปัญหาได้
- b. **ทักษะในการคิดอย่างเป็นระบบ (Systems Thinking & Understanding):** เข้าใจถึงธรรมชาติของขบวนการทำงาน และ/หรือสิ่งอื่นๆ อย่างเป็นระบบ แยกแยะได้ว่า อะไรคือ input อะไรคือ output อะไรคือความเบี่ยงเบนจากระบบที่ตั้งไว้ สามารถทำงานหลายๆ งานได้พร้อมกัน สามารถคาดเดาถึงผลอันไม่พึงประสงค์ และหาแนวทางในการแก้ไขได้
- c. **เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างผลลัพธ์และขบวนการ (Performance Understanding):** สามารถคาดการณ์ถึงผลลัพธ์สุดท้ายได้
- d. **ความรู้ความสามารถในการเลือกแนวทางปฏิบัติ (Knowledge of Interventions):** เข้าใจถึงความแตกต่างของสถานการณ์ และศักยภาพที่แตกต่างของแต่ละคน โดยสามารถเลือกแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสถานการณ์

3. ทักษะในเรื่องคน ทักษะสังคม (Interpersonal Relationship Skills):

- ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และสามารถโน้มน้าวทีมงานได้ดี เรื่องการบริหารคนเป็นปัญหาที่ยากและเป็นพลวัต (Dynamic) ความสามารถในการสื่อสารกับคนรอบข้างให้รู้เรื่อง ทั้งทางวาจา ภาษาท่าทาง การเขียน รวมถึงวิธีการอื่นๆ ที่เหมาะสม และในขั้นสูงขึ้นไปรวมถึงการโน้มน้าวให้เชื่อในสิ่งที่ตนสื่อ ซึ่งมีประเด็นให้พิจารณาดังต่อไปนี้
- a. ความรู้ในเรื่องเครือข่ายการสื่อสารในหน่วยงานของตนว่ามีวัฒนธรรมของการสื่อสารเป็นอย่างไร เช่น เป็นการสั่งงานอย่างเดียว เป็นการสั่งงานและรายงานความคืบหน้ากลับมาสม่ำเสมอ หรือสั่งงานรายงานความคืบหน้าพร้อมทั้งช่วยวิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน เป็นต้น อะไรเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสื่อสารในลักษณะต่างๆเหล่านั้น และจะเปลี่ยนแปลงให้ไปในทิศทางที่ดีขึ้นได้อย่างไร
 - b. ทักษะความสามารถในการรับมือกับความขัดแย้ง ในกรณีที่คลุมเครือ เหมือนนักสลายมือ

การพัฒนาตนเอง

- c. มนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับทุกระดับและทุกฝ่ายในบทบาทที่เหมาะสม ไม่เป็นผู้ตามหรืออย่างไรก็ได้ แต่ต้องนำอย่างไม่เกิดความขัดแย้ง
- d. มีความเป็นผู้นำสูง
- e. สามารถนำการเปลี่ยนแปลง และสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากคนอื่น โดยไม่รู้สึกรังเกียจ
- f. ยอมรับในความหลากหลายของแนวความคิด และเข้าแทรกแซงยามจำเป็น
- g. เป็นต้นแบบในเรื่องของจริยธรรม
- h. ตั้งเป้าหมายได้ และมีการลงมือกระทำให้เป็นรูปธรรมสำเร็จได้
- i. มีความรู้ในเรื่องกลุ่มสัมพันธ์ เป็นผู้นำกลุ่ม นำเกม อย่างน้อยๆ ก็ต้องร้องเพลงคาราโอเกะ เป็น
- j. มีวิสัยทัศน์กว้างขวาง

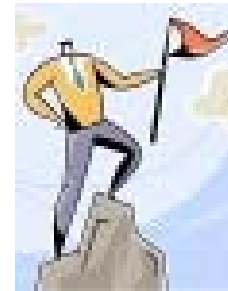
4. ทักษะด้านธุรกิจ ซึ่งแบ่งย่อยลงไปเป็น

- ทักษะในการวิเคราะห์
- ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ สามารถทำความเข้าใจเรื่องที่มีความซับซ้อนสูง และย่อส่วนลงมาให้เข้าใจง่าย สัมพันธ์กับองค์ประกอบอื่นๆ
- ทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลข เข้าใจถึงความสัมพันธ์ของข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับลูกค้า ซัพพลายเออร์ และลูกจ้าง
- ความสามารถในการวางแผนอาชีพ และการพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง
- ทักษะในการแยกย่อยสิ่งต่างๆ และสามารถเข้าใจว่าจะเอาทักษะ ความรู้ ทฤษฎีอะไรมาใช้ในการแก้ปัญหาที่ตนรับผิดชอบอยู่
- ทักษะในการกำจัด แทรกแซงสิ่งที่เป็นต้นเหตุของปัญหา
- การบริหารองค์ความรู้ สามารถพัฒนา และวางระบบที่สามารถสร้างองค์ความรู้ การจัดการ และการกระจายองค์ความรู้
- ความสามารถในการสร้างแบบจำลองทางธุรกิจ เพื่ออธิบายสิ่งที่ยากๆ ให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจได้
- ความสามารถในการพัฒนาองค์กร สามารถนำเทคนิคต่างๆ ที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้กับองค์กรของตนเอง
- ความสามารถในการวิเคราะห์ความแตกต่างจากแผนที่วางไว้ เพื่อปรับแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์

- ทฤษฎีว่าด้วยเรื่องผลงานประสิทธิภาพ เข้าใจและสามารถแยกแยะถึงความแตกต่างระหว่างเรื่องของผลลัพธ์และขบวนการ
- สามารถให้คำปรึกษากับทีมปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพได้ทันที
- การให้รางวัล มีความสามารถในการประเมิน และให้รางวัลตามผลงานที่เกิดขึ้น
- มีความตื่นตัวในประเด็นสังคม เศรษฐกิจ
- สามารถคัดเลือกผู้ที่จะมาร่วมทีมงานที่เหมาะสม
- สามารถกำหนดมาตรฐาน การคิดอย่างเป็นระบบการเชื่อมโยงเหตุการณ์ต่างๆ
- สามารถให้การฝึกอบรมพนักงาน มีเทคนิค
- สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ได้
- สามารถปรับปรุงสถานที่ทำงาน วางกลยุทธ์ในการเรียนรู้

5. ความสามารถทางด้านธุรกิจ มีวิสัยทัศน์ เข้าใจถึงกลยุทธ์สำคัญและวัฒนธรรม ธรรมชาติของธุรกิจที่ตนทำอยู่ และต้องสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่เข้าใจนี้ไปปฏิบัติกับคนทำงานได้

- มีความสามารถในการเห็นภาพใหญ่
- มีความรู้ในธุรกิจที่ตนทำอยู่
- สามารถวิเคราะห์ถึงต้นทุน ผลประโยชน์
- สามารถประเมินผลลัพธ์เทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้
- สามารถแยกแยะถึงปัจจัยสำคัญของธุรกิจ
- มีความตื่นตัวในอุตสาหกรรมที่ตนทำอยู่
- มีความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการความรู้
- มีความสามารถในการเจรจาต่อรอง
- มีความสามารถในการบริหารงานโครงการ
- มีความสามารถในการประเมินคุณภาพของงาน

การพัฒนาตนเอง

สิ่งที่ผู้ประกอบการควรพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1. การ”สร้างเครือข่าย” (Networking)

คือกระบวนการต่างตอบแทนที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการแลกเปลี่ยนทั้งความคิด

ข้อมูลข่าวสาร ข้อเสนอแนะ และข้อแลกเปลี่ยน โดยมีการบอกต่อชักนำ และรวมถึงการติดต่อระหว่างกันและกันด้วยการแบ่งปัน เอื้ออาทรต่อกัน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนที่อยู่ในแวดวงของการโยงโย ทั้งด้านส่วนตัวและวิชาชีพ

การสร้างเครือข่ายที่ดีที่สุด จึงอยู่บนพื้นฐานความพึงพอใจของ”การให้”เป็นปฐมบทและ”การต่างตอบแทน” ซึ่งก็เป็นเรื่องของ”การให้” จากอีกฝ่ายหนึ่งก็จะเป็นเรื่องที่ดีติดตามมาในภายหลัง การสร้างเครือข่ายที่แท้จริงจึงเป็นทั้งการให้และการรับ (Give and take) ระหว่างกันสัมพันธ์ภาพจึงพัฒนาถาวรตลอดไป

วัตถุประสงค์ของการสร้างเครือข่าย

เรื่องง่ายๆที่หลายคนอาจหลงลืม หรือมองข้ามไปโดยเห็นว่ามันไม่สำคัญ ทั้งๆที่เครือข่าย (Network) ได้กลายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกส่วนหนึ่ง ที่จะนำเราไปสู่ความสำเร็จในชีวิต และหน้าที่การงานในยุคปัจจุบัน แน่แน่นอนที่สุด อย่างน้อยครั้งหนึ่งของความสำเร็จต้องมาจาก “ ตัวเอง (ME)” เป็นสำคัญ แต่อีกครั้งหนึ่งจะมาจาก “พวกเรา (WE)” ด้วยเช่นกัน

แล้วทำไมเราจึงไม่เอาทั้ง “ ME และ WE “ ผนวกรวมกัน ไว้ให้เป็นพลังขับเคลื่อน (Driving Force) และเป็นประโยชน์แก่ตัวเรา ทั้งนี้เพราะเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า :-

- **การรวมกลุ่ม** ย่อมก่อให้เกิดพลังที่จะร้องขอ / เรียกร้องความต้องการหรือข่าวสารใดๆที่พวกเขาไม่เคยได้-ไม่เคยมีมาก่อนเช่น การรวมตัวกันเป็นสมาคม ชมรม เครือข่าย ฯลฯ
- **วัฒนธรรมของแต่ละองค์กร** จะเป็นไปในทิศทางใดก็อยู่ที่การติดต่อสื่อสารกันและการแลกเปลี่ยน (ซึ่งอาจเป็นทั้งสิ่งที่ดีหรือสิ่งไม่ดี) ในระหว่างแต่ละสมาชิกของเครือข่ายนี้เอง นักบริหารผู้ชาญฉลาดเขาจึงไม่ปฏิเสธเครือข่าย แต่เขาจะใช้ประโยชน์และเลือกที่จะดูแลมันอย่างดี
- **บุคลิกภาพของตัวเรา** เมื่อเอามาประสานกับมิตรภาพที่มีต่อเพื่อนพ้องและเครือข่าย จะกลายเป็นพลังเสริมสถานภาพที่ยิ่งใหญ่ได้สักวันหนึ่งในอนาคต

เริ่มที่ตัวของคุณ

การสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างกลุ่ม สร้างสัมพันธภาพ สร้างวง สร้างโอกาส หรือหาพวกก็ตาม ล้วนแล้วแต่ต้องมองสายสัมพันธ์จากตัวของเราออกสู่สังคมภายนอก เป็นวงๆ เป็นชั้นๆ แบบค่อยเป็นค่อยไป โดยองค์ประกอบที่สำคัญของการโยงโยนนี้ จะอยู่ที่ “ ความดี-มีน้ำใจ “ และ “การให้” ที่มีอยู่ในตัวคุณเป็นจุดเริ่มต้น และเป็น ศูนย์รวมของความสัมพันธ์

ผู้ประกอบการขนาดย่อมตระหนักว่าการมีเครือข่ายติดต่อได้จากบุคคลต่อไปนี้ก็ได้ เช่น

- ครอบครัว
- หุ่นส่วนของครอบครัว
- พ่อแม่ และบุคคลที่ติดต่อกับพ่อแม่
- พี่น้องและบุคคลที่ติดต่อกับพี่น้อง
- ผู้บังคับบัญชาทั้งในอดีตและปัจจุบัน
- ลูกน้องทั้งในอดีตและปัจจุบัน
- ลูกค้าทั้งในอดีตและปัจจุบัน
- ผู้ขายสินค้าให้กับเราทั้งในอดีตและปัจจุบัน
- เพื่อนร่วมงานทางธุรกิจ และบุคคลที่เขาติดต่อ
- บุคคลที่รู้จักในต่างประเทศ
- ที่ปรึกษาทางธุรกิจ ทางการตลาด
- นักบัญชี นักกฎหมาย
- สมาคมอุตสาหกรรมต่างๆ
- บุคคลที่เราติดต่อทางการเงิน
- เพื่อนร่วมสถาบัน ครู
- เพื่อนของเพื่อนบ้าน
- บุคคลจากสโมสร วัด กลุ่มต่างๆ เช่น ชมรมกีฬาต่างๆ หรือชมรมที่มีกิจกรรมทางสังคม

ผู้ประกอบการจะขยายเครือข่ายได้อย่างไร

- ขอคำแนะนำจากที่ปรึกษา
- นักวิจัยในมหาวิทยาลัย
- หน่วยงานรัฐบาล นักบริหารและพนักงาน
- สมาคมอุตสาหกรรมต่างๆ

การพัฒนาตนเอง

- สหภาพแรงงาน
- หน่วยงานที่ทำงานวิจัย
- แหล่งข้อมูล
- สมาคมวิชาชีพ

บัญญัติ 10 ประการของการสร้างเครือข่าย

1. **จงทำดี** – แล้วความดีที่คุณทำจะกลับมาสนอง
2. **จงเอาใจใส่ต่อผู้อื่น** – ฟังผู้อื่นด้วย หู ตา สมอง และใจ
3. **จงร่าเริงและมีอารมณ์ขัน**
4. **จงเห็นอกเห็นใจผู้อื่น** – ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเคารพ มีน้ำใจ จริงใจ ซื่อสัตย์ และให้เกียรติ
5. **จงพูดถึงผู้อื่นแต่สิ่งที่ดี** – สรรเสริญผู้อื่นและเผยแพร่ความดีของผู้อื่น
6. **จงทะนุถนอม “วง” และ “เครือข่าย” ที่คุณโยงโยไว้เสมอๆ** – หมั่นติดต่อกับโทรศัพท์ บัตรอวยพร ตัดข้าวและส่งข่าวถึงกัน
7. **จงคบคนเยี่ยงคนด้วยกัน** – มิใช่คบเขาแบบเป็นสัญญาที่คุณทำขึ้นมาด้วยเจตนาทางธุรกิจ
8. **จงทำอย่างที่พูด** – ทำตามที่รับปากไว้ (Walk-the-Talk) ทุกครั้ง
9. **จงสอนข้อบัญญัตินี้** – กับผู้ร่วมงาน ลูกศิษย์และลูกหลานของคุณ พร้อมการทำตนเป็นตัวอย่าง
10. **จงกตัญญูรู้คุณ** – จงรู้คุณคนที่ให้ความอนุเคราะห์เอื้อเฟื้อ ให้ความ ให้อาหาร ความคิด ความรัก และเสียงหัวเราะแก่คุณ

ลองทบทวนดูแล้วคุณก็จะรู้ว่า ถ้าสมาชิกทุกรายในเครือข่ายของคุณ เขามีวินัยปฏิบัติตามข้อบัญญัติทั้ง 10 ประการนี้แล้ว เครือข่ายของคุณจะมีพลานุภาพเพียงใด

2 การเขียนแผนธุรกิจและปรับปรุง/ทบทวนให้เหมาะสมกับสถานะในแต่ละช่วงเวลา

3 การหาที่เลี้ยงและที่ปรึกษา เหตุผลที่จำเป็นต้องมีที่ปรึกษา

ประการแรก ที่ปรึกษาสามารถให้มุมมองแก่เรา มีบ่อยครั้งที่เราเพ่งมองบางสิ่งใกล้เกินไป เราใช้อารมณ์เข้ามาเกี่ยวข้องอย่างมากในสถานการณ์นั้น แต่ที่ปรึกษาจะมองสิ่งนั้นจากมุมที่ห่างออกไป และสามารถมองเห็นอีกหลายสิ่งได้จากในระยะไกล ประสบการณ์บวกกับเวลาทำให้เกิดความรอบรู้ ที่ปรึกษาจึงสามารถถ่ายทอดความรู้ ให้กับผู้ประกอบการได้

ประการที่สอง ที่ปรึกษาสามารถให้ทักษะแก่เราที่ปรึกษาสามารถเติมเต็มในสิ่งที่เรามองข้าม หรือขาดไปได้ ในการฝึกความชำนาญในงานชิ้นใหม่ๆ ที่ปรึกษาผู้มีประสบการณ์สามารถทำให้กระบวนการนั้นง่ายขึ้น แนะนำให้เราเข้าใจในส่วนที่ซับซ้อนช่วยเหลือเราให้หลีกเลี่ยงจากปัญหา และเตือนเราให้ทราบเมื่อมีอันตราย

ประการที่สาม ที่ปรึกษาช่วยให้เรามีความอดทนในการเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ คุณจะประสบกับช่วงภาวะถดถอยของการเรียนรู้ ที่ปรึกษาสามารถสอนให้เรามีความอดทนและฟันฝ่าอุปสรรคจากความล้มเหลวไปสู่ความสำเร็จได้ในที่สุด

ประการที่สี่ ที่ปรึกษาสามารถเป็นผู้รับฟังปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ ของผู้ประกอบการได้ดี

4 การค้นหาความรู้ตามสื่อต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต, หนังสือ, ทีวี, หนังสือพิมพ์ อย่างสม่ำเสมอ